

WOORDZOEKER MAART 2021 (de maand waarin we biddag vieren)

- STREEP DE ONDERSTREEPTE WOORDEN DOOR IN DE WOORDZOEKER
- DE OVERGEBLEVEN LETTERS VORMEN EEN TEKST UIT PSALM 67 (NBV)

Biddag vieren in de Protestantse Kerk in Nederland

Veel protestantse gemeenten vieren in het voorjaar op de tweede woensdag in maart Biddag voor Gewas en Arbeid, ook wel biddag genaamd. Biddag is een Nederlandse christelijke feestdag in de protestantse traditie, die verbonden is met de dankdag voor gewas en arbeid in het najaar.

In 2021 valt biddag op 10 maart, hoewel sommige plaatsen en gebieden bid- en dankdag op afwijkende data vieren. In veel kerkelijke gemeenten die zich verbonden weten met de hervormde en gereformeerde tradities in de Protestantse Kerk in Nederland worden op biddag één of meerdere erediensten gevierd. Overige gemeenten vieren op de zondag die volgt op biddag een speciale gebedsdienst, waarin de nadruk ligt op bidden en danken. Maar wat wordt er eigenlijk gevierd en beleden op biddag? En waar komt biddag vandaan?

Bidden en danken met traditie

Het vieren van bid- en dankdag heeft zijn oorsprong in de middeleeuwse bededagen. De zogenaamde quateremper- en kruisdagen (rogationes minores of litaniae minores) worden als de voorlopers van de Nederlands-protestantse bid- en dankdag beschouwd. Dit waren dagen van bezinning, gebed, vasten en boetedoening, aan het begin van elk van de vier seizoenen (quateremperdagen) en in tijden van nood en gevaar (kruisdagen). Tijdens de kruisdagen was het gebruikelijk om te bidden om Gods zegen voor de vruchten van de aarde in een processie (openbare belijdenis van het geloof in een plechtige rituele optocht), waarbij de priester met een kruis door de velden trok. Toen vanaf de zestiende eeuw de Reformatie vorderde, heeft een deel van de reformatorische kerken in Nederland de traditie van de bededagen overgenomen.

Vaste dagen en lokale gebruiken

Op de Synode van Dordrecht is besloten dat er in tijden van oorlog, honger en andere rampen zoals watersnood massaal gebeden en gedankt zou worden. De overheid kondigde aan wanneer een bid- of dankdag gehouden werd. Gedurende de zeventiende eeuw werd in Overijssel een vaste dag om te danken ingesteld. Naarmate de samenleving in de negentiende eeuw steeds meer industrialiseerde, veranderde ook de liturgische praktijk van de dankdag voor gewas naar een dankdag voor gewas én arbeid. Daarnaast werd tegenover dankdag in het najaar ook een vaste dag om te bidden in het voorjaar ingesteld. Tegenwoordig worden bid- en dankdag voor gewas en arbeid landelijk op respectievelijk de tweede woensdag in maart en de eerste woensdag in november gevierd, hoewel plaatselijke en provinciale gebruiken hiervan kunnen afwijken.

Biddag voor Gewas, Arbeid en Visserij

Verschillende plaatsen kennen lokale tradities waarmee bid- en dankdag worden vormgegeven. Zo wordt er in diverse oorspronkelijke vissersdorpen, zoals Katwijk aan Zee en Arnemuiden, in (hervormde) gemeenten ook gebeden en gedankt voor Gods zegen voor de visserij. Men spreekt in deze gemeenten ook wel van Bid- en Dankdag voor Gewas, Arbeid en Visserij. In het vissersdorp Urk wordt sinds de negentiende eeuw vanwege het seizoen van de visserij biddag al op de tweede woensdag in februari gevierd, en dankdag op de laatste dag van het jaar. In het verleden kwamen de vissers rond het kerstfeest naar huis, waarna de schepen ongeveer zes weken in de haven bleven liggen. De Zuiderzee was gedurende de wintertijd immers veelal dichtgevroren, waardoor weinig tot niets gevangen kon worden. Het ontbreken van verdiensten en de bittere armoede die hiervan het gevolg waren vormden aanleiding voor het ontstaan van de 'biddag voor de visserij' die na de magere winterperiode aan het begin van het nieuwe visseizoen in februari werd gevierd. Ook tegenwoordig blijft tijdens 'bidweek' (de week rondom biddag) de gehele Urker vissersvloot aan wal liggen, en wordt er niet gevist maar worden er slechts reparaties aan de schepen verricht tijdens de weekdays buiten biddag.

Bidden en danken voor Zijn genade en zegen

Wat wordt er op biddag gevierd en beleden? Biddag is een dag waarop traditioneel in het voorjaar speciaal gebeden wordt om Gods zegen voor de oogst en het werk, maar in bredere zin ook voor het welzijn in de familie en gemeente, de economie, de samenleving en de wereld. Deze dag wordt met name gevierd in kerkelijke gemeenten van de Protestantse Kerk in Nederland die zich verbonden weten met de hervormde en gereformeerde tradities.

Het vieren van biddag is God vragen om Zijn zegen voor jouw leven en werk, en dat van anderen. Je belijdt op deze dag dat Hij de bron van al het goede in de wereld is, en dat wij mensen afhankelijk zijn van Zijn genade. Het is zodoende ook een moment van bewustwording. Je getuigt op bid- (en dankdag) van Zijn genade, door stil te staan bij de goede dingen die Hij je heeft gegeven in je persoonlijke leven en aan deze wereld, waarvoor wij mensen dankbaar mogen zijn. Je vraagt God in je gebed om ook in het komende jaar weer Zijn genade te schenken aan deze wereld. Maar je herkent daarnaast ook dat bijvoorbeeld de welvaart en veiligheid van de samenleving waarin je leeft niet vanzelfsprekend zijn, en niet op alle plaatsen in de wereld in gelijke mate gegeven zijn. Velen in deze wereld leven in armoede en onzekerheid en ervaren onrecht, en je vraagt God in je gebed op biddag daarom ook om gerechtigheid voor allen in deze wereld en voorspoed voor de minderbedeelden.

Veel kerkelijke gemeenten organiseren in de periode van bid- en dankdag daarom ook acties waarbij gaven gegeven kunnen worden ten nutte van de minderbedeelden of mensen die onrecht ondervinden. Dit kan bijvoorbeeld in de vorm van het doneren van kleding, voedsel of andere goederen, of door een financiële bijdrage te geven ten behoeve van een goed doel. Ook hierdoor kun je getuigen van Zijn genade, omdat Hij je in staat heeft gesteld als welvarend mens te kunnen geven aan anderen. Daar waar mensen barmhartig zijn en liefde naar elkaar tonen wordt immers het Koninkrijk van God zichtbaar. Bid daarom op biddag én op alle andere dagen in het jaar om Gods zegen en genade voor allen in deze wereld.

I	R	A	U	R	B	E	F	B	I	J	D	R	A	G	E	R	E
A	G	A	D	I	E	H	R	E	K	E	Z	N	O	G	M	A	C
S	R	A	C	D	O	R	D	R	E	C	H	T	O	A	N	A	O
A	D	M	D	T	O	N	U	G	G	D	Z	E	A	J	S	J	N
M	O	K	O	D	I	G	R	I	O	O	O	R	I	D	Y	A	O
E	O	K	E	E	I	E	K	T	E	E	T	Z	G	Z	N	N	M
N	G	E	R	R	D	B	S	R	D	L	L	G	E	R	O	J	I
L	S	G	E	E	K	E	N	A	T	E	D	A	M	E	D	I	E
E	T	E	O	B	W	G	N	H	W	G	I	D	E	G	E	R	N
V	S	D	D	E	M	A	E	M	O	E	E	K	E	N	E	E	G
I	E	A	O	D	G	D	R	R	O	W	B	N	N	O	I	S	G
N	E	N	N	E	Z	S	E	A	D	A	R	A	T	H	T	S	A
G	D	E	E	D	E	N	I	B	O	S	A	D	E	N	I	I	D
N	F	G	R	A	G	E	V	K	E	E	W	D	I	B	D	V	T
E	E	S	E	G	E	O	B	B	I	D	D	E	N	L	A	I	S
V	I	I	N	E	N	W	V	N	E	K	N	A	D	E	R	N	E
E	L	Z	E	N	G	V	O	O	R	J	A	A	R	E	T	N	E
G	G	E	B	E	D	E	Z	U	I	D	E	R	Z	E	E	N	F

OPLOSSING :

